

Javni promet v primežu varčevanja

Linije poštnega avtobusa v Švici: omejitve števila potnikov bi prizadela gorska območja, kot je dolina Safiental v Graubündnu.
© thomas_maurice / flickr

V Avstriji in Švici uvajajo varčevalne ukrepe v javnem prometu: v številnih krajih naj bi v kratkem ukinili nekatere železniške in avtobusne proge in tako nadomestili izgubo prihodka. Švicarska vlada je na začetku novembra sprejela varčevalni program za obdobje 2011-2013 v višini 1,5 mrd. CHF letno. Zvezni urad za promet meni, da je treba v prometu letno privarčevati povprečno 300 mio. CHF.

Urad bi lahko privarčeval v regionalnem prometu, s tem ko bi zahteval večjo izkoriščenost infrastrukture. Danes država na področju linij javnega avtobusnega prometa sofinancira štiri avtobusne vožnje s povprečno 32 potniki dnevno. To število bi sedaj lahko dvignili na 100 potnikov. Kot kažejo primeri izračunov, ki so jih naredili v Zveznem uradu za promet, v kantonu Bern okoli

10 % avtobusnih linij subvencij ne prejema več. V kantonih Valais in Graubünden naj bi varčevalni ukrepi prizadeli okoli 20 % prog. Če bo država zmanjšala višino subvencij v regionalnem prometu, se bo moral prizadeti kanton odločiti, ali bo izgubo pokril ali pa bo progo ukinil. Avstrijska naravovarstvena zveza je v odprtem pismu od avstrijskega Zveznega ministrstva za promet zahtevala, naj ne dopusti zmanjševanja števila in zaprtja železniških prog, ki danes predvsem v alpskem prostoru grozijo številnim stranskim železnicam in regionalnim progam. Kot so prepričani v avstrijski naravovarstveni zvezi, bi bilo treba določiti srednjeročni cilj, s katerim bi lahko z javnimi prevoznimi sredstvi postal dosegljiv vsak avstrijski kraj. V Avstrijskih železnicah (ÖBB) razmišljajo, da bi opustili nekatere železniške logistične centre in namesto tega organizirali transport tovora s cenovno ugodnimi eksternimi tovornjaki. Tudi to v smislu varstva podnebja za "državno železnico" ne more biti predmet razprave. Osrednje sporočilo stališča: država mora prevzeti več odgovornosti za prihodnost tega pomembnega podjetja! Z novim zimskim voznim redom, ki velja od 13. decembra 2009 dalje, ne bo več neposredne železniške povezave med postajama v Cuneu/I in Nici/F. Potniki bodo zato morali prestopati v Breilu/F. Ukrepi bo najbolj prizadel redne dnevne migrante. Ker je proga tudi edina neposredna povezava med italijanskim Piemontom in francosko Azurno obalo, je pričakovati, da bo to negativno vplivalo tudi na turizem in gospodarstvo. Vir: http://www.vcs-gr.ch/Schwerpunkte/oevi_091114 (de), <http://derstandard.at/1252771855301> (de), <http://www.naturschutzbund.at> (de), http://www.provincia.cuneo.it/ufficio_stampa/ (it)

Zgledno ravnanje Graubündna na področju varstva narave

Kot sta želela ustanovitelja fundacije Sophie in Karl Binding, se od leta 1986 dalje Bindingova nagrada vsako leto podeljuje za dosežke na področju varstva narave in okolja.
© Stephanie Hofschläger

Bindingov sklad, neprofitna fundacija s sedežem v Lihtenštajnu, je na začetku novembra v Vaduzu/FL podelila letošnje nagrade za "zgledne dosežke" na področju narave in okolja. Mlekarna Andeer in Center da Capricorns, oba iz Graubündna, sta si razdelila nagrado v višini 10.000 CHF, medtem ko je glavno nagrado prejela Paula Ghillani, nekdanja direktorica združenja Max Havelaar za njen boj proti izkoriščanju narave in za trajnostno vodenje podjetja.

Mlekarni Andeer, ki jo vodita Maria Meyer in Martin Bienerth, je po prepričanju Bindingovega sklada uspelo "zgledno povečati vrednost kmetijski proizvodni verigi z ekološkimi izdelki". Mario Broggi, predsednik kuratorija Bindingovega sklada, meni, da je Center da Capricorns nagrado prejel zaradi svoje zgledne dejavnosti, ki jo opravlja v korist obrobnihih problematičnih regij. V okviru projekta omrežja za trajnostni regionalni in nadregionalni

razvoj je tako nastal informacijski in inovacijski center za naravo in kulturo. Preostali nagradi v višini 10.000 CHF sta prejela Urad glavnega deželnega mesta Bregenz/A za izpeljano revitalizacijo brežin Mehrerauskega jezera in Jacob Radloff iz Münchna, ustanovitelj založbe Oekom-Verlag. Vir:

Zveza za varstvo narave se bori za tirolski Lech

Preusmeritev treh izvirnih potokov Lecha:
obnovljiva energija za vsako ceno?
© redhero_flickr

Bezmejna zveza za varstvo narave je pri Evropski komisiji v Bruslju vložila pritožbo zaradi projekta Avstrijskih železnic (ÖBB), ki namerava strugo treh izvirnih potokov Lecha preusmeriti v jezero Spullersee. Po lastnih navedbah izvajajo Avstrijske železnice omenjeni projekt zaradi dodatne proizvodnje čiste in obnovljive energije, kar bi zagotavljalo razvoj železniškega omrežja.

Bezmejno mrežo sestavljajo naravovarstvene organizacije, znanstveni raziskovalci, predstavniki Zelenih iz avstrijskih dežel Tirolske in Vorarlberško ter nemške zvezne dežele Bavarske kot tudi planinske zveze: vsi projekt ocenjujejo kritično in se borijo za ohranitev zadnje neokrnjene rečne pokrajine na območju severnih Alp. Zveza ocenjuje, da se bo zaradi preusmeritve izvirnih rek

izredno poslabšala kakovost vode reke Lech z nepredvidljivimi posledicami za floro in favno, s tem pa bodo kršene tudi evropska naravovarstvena zakonodaja, ptičja in habitatna direktiva ter Alpska konvencija. Vir:

<http://www.augsburger-allgemeine.de/Home> (de), <http://www.oebb.at/infrastruktur/de/Kraftwerke> (de)

Razširitev smučišča ni v skladu z Alpskim načrtom

Za vzpostavitev povezave med smučiščema Balderschwang in Grasgehren (Oberallgäu/D) v tem trenutku študija izvedljivosti še poteka. Postavitev žičnic v ta namen se nanaša na cono C Bavarskega alpskega načrta. Načrtovano širitev predlagatelj utemeljuje z občutno boljšo opremljenostjo sosednjih konkurenčnih smučišč in s podnebnimi spremembami.

Alpski načrt, ki obstaja od leta 1972 dalje, je instrument krajinskega načrtovanja za trajnostni razvoj in usmerjanje rabe v rekreativne namene v bavarskem alpskem prostoru. Razen nujnih ukrepov kultiviranja pokrajine velja v coni C splošna prepoved izvajanja posegov. Zaradi načrtovane povezave med smučiščema je treba po mnenju okrajnega upravnega urada Oberallgäu spremeniti alpski načrt ali postopek za spremembo zastavljenih ciljev. Naravovarstvene organizacije so zaradi takih razmer z dopisom pozvale bavarskega gospodarskega ministra, ki je pristojen za razvoj pokrajine, naj zagotovi varstvo cone C in upoštevanje koncepta alpskega načrta ter k načrtovanemu urejanju omenjenega območja ne izda soglasja. Če bo projekt uresničen, bi bil to prvi poseg v zavarovano cono C, odkar obstaja Bavarski alpski načrt. To bi postal precedenčni primer, ki bi povsem izničil smisel in namen alpskega načrta. Vir: CIPRA Nemčija

Privatizacija oskrbe s pitno vodo v Italiji

V okviru reforme lokalnih javnih storitev bodo v Italiji liberalizirali oskrbo s pitno vodo. Odredba, s katero italijanska vlada ureja to vprašanje, je že povzročila ogorčenje obeh okoljskih organizacij WWF Italija in Legaambiente, ki sta prepričani, da je liberalizacija zgrešen ukrep in zato opozarjata pred posledicami. Med nevarnostmi, ki jih bo ukrep povzročil, so raznovrstne špekulacije, velik porast cen in poslabšanje kakovosti vode.

WWF Italija in Legaambiente menita, da mora voda ostati skupno dobro. Zaradi reforme je ogrožena tudi Biella, "vas vode" v istoimenski pokrajini Biella v deželi Piemont, ki se že leta bori proti naraščajoči privatizaciji. Pri tem se je združilo več zasebnih združenj za oskrbo z vodo, ki ponujajo "neobremenjeno" vodo vrhunske kakovosti po najnižjih cenah v Evropi. A število združenj se stalno znižuje. Vzroki za to so pritiski delniških družb, pravni položaj in vedno večja birokratizacija. Kljub temu so v "vasi vode" odločeni, da bodo svoj boj proti liberalizaciji nadaljevali. Viri: <http://www.uonna.it/acqua-paese-ribelle.htm> (it), <http://www.wwf.it/client> (it), <http://www.legambiente.eu> (it)

Ekstremne podnebne razmere vplivajo na širjenje drevesnih vrst

V nedavno objavljeni študiji so znanstveniki Švicarskega inštituta za raziskovanje gozda, snega in krajine (WSL) v sodelovanju s skupino mednarodnih raziskovalcev dokazali, da ni le višja povprečna temperatura v posameznih regijah razlog, da nekatere drevesne vrste izginjajo, temveč tudi ekstremne podnebne razmere.

Na podlagi obsežnih meteoroloških podatkov o spremenljivosti podnebja v Švici in nacionalnih podatkov o razširjenosti enajstih drevesnih vrst je skupina raziskovalcev ugotovila, da preživetje posameznih drevesnih

vrst ogrožajo in celo onemogočajo predvsem obdobja hude suše in mraza. Najnovejša odkritja so pomembna za globalno razpravo o posledicah podnebnih sprememb, saj se bo po predvidevanjih raziskovalcev podnebja število ekstremnih podnebnih razmer še povečalo. Viri: http://www.wsl.ch/news/091117_klimavariabilitaet (de/fr), <http://www.pnas.org/content/106/suppl.2> (en)

Novogradnje bodo morale zaradi varstva podnebja od l. 2020 dalje izpolnjevati strožje pogoje

Od leta 2020 dalje bodo morale novogradnje na območju EU izpolnjevati strožje pogoje glede energijske bilance. Predstavniki Evropskega parlamenta in držav članic EU so namreč prejšnji teden dosegli sporazum, da novogradnje v prihodnje ne smejo več povzročati izpustov toplogrednih plinov, poleg tega bo preostale potrebe po energiji zagotavljal pomemben delež obnovljivih virov energije. Za javne objekte naj bi predpis začel veljati že dve leti prej. Nadalje bodo morale države članice EU spodbujati preobrazbo obstoječih stavb v ničenergijske hiše in v ta namen spodbujati rabo solarnih sistemov, učinkovitih ogrevalnih sistemov in klima naprav. Za financiranje prenove bodo poleg državnih subvencij pripravljeni še subvencijski programi EU. Za počitniške hiše, verske objekte in spomeniško zavarovane hiše itd. bodo veljali posebni predpisi, ki jih morajo še sprejeti Evropski parlament in države članice. Te odločitve naj bi sprejeli na začetku januarja 2010, nato pa imajo države na razpolago dve leti za njihovo uresničevanje. Vir: <http://www.faz.net/s> (de), <http://umweltenergie.blogspot.com/2009/11> (de)

Po poteh geološke dediščine v Alpah

Pred kratkim so v okviru prireditve v Genovi in Prariondu na poti ViaGeoAlpina v italijanski Liguriji odprli nove etape. Dogodka so se med drugim udeležili tudi strokovnjaki za geologijo, ki so v ligurijskem geoparku Beigua vodili ekskurzije. Prva etapa ViaGeoAlpine je bila v Švici dokončn urejena že avgusta 2009. V Italiji je že končanih med 15 in 40 dnevnih tur, ki jih lahko obiščete. Pot, dolga 65 km, pohodnike v desetih dnevih popelje od Col de Cou v švicarski regiji Chablais do Derborence v Valaisu. Za vsako posamezno etapo so na voljo pregledne informacije o nastanku pokrajine, ki jo pohodniki srečajo na poti. Projekt ViaGeoAlpina je bil sprožen konec leta 2007 v okviru mednarodnega leta planetov 2007. Etape potekajo tako kot ViaAlpina. Vzdlž označenih poti se obiskovalci lahko podrobneje seznani z geološkimi razmerami alpskega sveta. Pri projektu sodelujejo različne inštitucije iz Avstrije, Francije, Italije, Nemčije, Slovenije in Švice. Vir in več informacij: <http://www.viageoalpina.org/> (it), filippo.pala@isprambiente.it, <http://www.swisstopo.admin.ch/internet/swisstopo> (de/fr/en), <http://www.parks.it/parco.beigua> (it)

Novi dosjeji alpMedie na spletu

Na spletnih straneh CIPRE so sedaj objavljeni tudi dosjeji alpMedie na temo energije in varstva narave. Dosjeji vsebujejo poleg osnovnega poročila tudi druge informacije o določeni temi (npr. novice, informacije o publikacijah, prireditvah, primerih dobre prakse). Na voljo so v nemščini ni angleščini. Osrednja točka dosjejev so CIPRA compacts: gre za osnovne dokumente, ki so nastali v okviru projekta cc.alps in katerih namen je bralcem posredovati zbrano in analizirano znanje v kompaktni in pregledni obliki. CIPRA želi z objavo dosjejev javnosti posredovati informacije oz. zbrano znanje z določenega strokovnega področja in se tako izogniti nezaželenim stranskim učinkom podnebnih sprememb. CIPRA je tokrat pripravila popis dejavnosti s področja varstva podnebja in prilagajanja podnebnim spremembam in jih tudi preizkusila, izkoristila pa je tudi priložnost ter predstavila svoje stališče in jasne zahteve. V kratkem bodo dosedanjim dosjem alpMedie sledili novi dosjeji za naslednja področja: gradnja in prenova zgradb, promet, energijsko samozadostne regije, prostorsko planiranje, turizem, naravne nesreče, kmetijstvo, gozdarstvo in voda. <http://www.cipra.org/sl/alpmedia/dosjeji/15/?set>, <http://www.cipra.org/sl/alpmedia/dosjeji/16/?set>

AlpHouse združuje tradicionalno obrt in energijsko učinkovitost

Prve dni oktobra se je začel nov triletni projekt ALPHouse - energijsko učinkovita prenova tradicionalnih hiš in naselij, ki se izvaja v okviru programa evropskega teritorialnega sodelovanja - območje Alp. Namen projekt je okrepiti konkurenčnost srednjih in malih podjetij, zlasti v obrti, saj bodo ta podjetja usposobljena za visokokakovostno prenovo zgradb, značilnih za alpski prostor. Pri tem bo treba upoštevati najzahtevnejše standarde energijske učinkovitosti, pri prenovi pa uporabljati kulturno-arhitekturne posebnosti domače regije ter obstoječe znanje o alpski arhitekturi na lokalni ravni. Projekt, ki ga vodita Obrtna zbornica za München in Zgornjo Bavarsko, bo na spletu vzpostavil informacijsko platformo za obstoječe znanje in informacije o energijsko učinkovitih tehnologijah in alpski

arhitekturi. Predvideno je tesno sodelovanje s projektom Enerbuild, ki se ukvarja s krepitvijo srednjih in malih podjetij na področju energijsko učinkovite gradnje. Projekt AlpHouse se bo izvajal tri leta. Več informacij: <http://www.alpine-space.eu/the-projects> (en)

O tem in onem

Prvo poslovno stavbo v standardu MINERGIE-P zgradili v Lihtenštajnu

Konec oktobra so slavnostno odprli novo stavbo Lihtenštajnskega nacionalnega arhiva v Vaduzu/FL, ki je nastala po načrtih vaduškega arhitekturnega biroja Kaundbe in je prvi javni upravni objekt na območju Švice in Lihtenštajna, zgrajen v skladu z zahtevami standarda MINERGIE-P. Nizka skupna poraba energije je rezultat kakovostne toplotne izolacije, visoke stopnje zrakotesnosti ovoja stavbe in uporabe sistema prezračevanja. Zainteresirani lahko nacionalni arhiv obišejo v okviru dnevov MINERGIE-P, ki kot vsako leto potekajo novembra. Poleg arhiva je na ogled še 70 drugih objektov v Lihtenštajnu. Več informacij na: http://www.minergie.ch/home_en.html (de/fr/it/en), <http://www.baunetz.de/architekten> (de) Vir: <http://www.presseportal.ch/de/pm/100000148> (de)

Občine ustvarjamo klimo - varstvo podnebja pod drobnogledom

Tako se glasi naslov mednarodne konference, ki bo 21. in 22. januarja 2010 potekala v avstrijskem kraju Mäder. Konferenco bo organiziralo Omrežje občin "Povezanost v Alpah" v okviru projekta CIPRE cc.alps. S prireditvijo želijo organizatorji prispevati k obravnavanju podnebnih sprememb z vidika trajnostnega razvoja. Strokovnjaki bodo predstavili stanje na področju raziskav podnebnih sprememb in njihovih posledic ter različne možnosti ukrepanja. Pogovarjali se bomo tudi o trajnostnih ukrepih za varstvo podnebja, in sicer na podlagi konkretnih primerov iz alpskega prostora. Podroben program in prijavnica sta objavljena na www.alpenallianz.org/sl/aktualno/?set_language=sl. Vir: CIPRA International

Mednarodna razprava o helikopterskih poletih na območju Alp

Mountain Wilderness Francija, francoski alpski klub FFCAM in CIPRA Francija vabijo vse zainteresirane, da sodelujejo v razpravi o helikopterskih poletih na območju Alp, ki bo 9. decembra v Chambéryju/F. Strokovnjaki iz Francije, Italije in Švice bodo razpravljali o dejstvu, da ponudniki tovrstnih poletov različno interpretirajo ustrezno zakonodajo. Ta je deležna kritike, saj letenje v alpskem prostoru poleg prihodkov in delovnih mest prinaša tudi negativne učinke na naravo in okolje. Tema razprave bo tudi vprašanje etike helikopterskega smučanja kot trendnega športa. Srečanje bo izhajalo iz francoske publikacije pravnice Jennifer Hauck o uporabi helikopterjev, ki pojasnjuje zakonodajo in njeno izvajanje v praksi s poudarkom na helikopterskem smučanju kot trendnem športu v Franciji in sosednjih državah. Več informacij o razpravi in publikaciji: CIPRA Francija

Prireditve

Sejem/tr: **Klimahouse 2010**. 21.1.2010 – 24.1.2010. Bolzano/I. Jezik: de, en, it. Organizira: KlimaHaus Agentur GmbH. Informacije: www.fierabolzano.it/klimahouse2010/index-e.htm.

Konferenca/kongres: **6th Snow and Mountain Tourism World Congress**. 13.4.2010 – 14.4.2010. Ordino/AD. Informacije: www.congresdeneu.ad/index_uk.php.

Konferenca/kongres: **International Annual Conference and General Assembly of Climate Alliance**. 21.4.2010 – 23.4.2010. Perugia/I. Organizira: Climate Alliance - Klimabündnis. Informacije: [www.klimabuendnis.org/events-details.html?&L=0&cHash=cecb9497ba&tx_ttnews\[backPid\]=72&tx_ttnews\[tt_news\]=503](http://www.klimabuendnis.org/events-details.html?&L=0&cHash=cecb9497ba&tx_ttnews[backPid]=72&tx_ttnews[tt_news]=503).

Filmska, televizijska ali radijska oddaja/literarni ve: **58th Trento Filmfestival**. 29.4.2010 – 9.5.2010. Trento/I. Jezik: en, it. Organizira: TrentoFilmFestival. Informacije: www.trentofestival.it/.

Saj ni res, pa je...

... Kulturni zasvojenici, hitro na smučišče! V francoskih južnih Alpah ne bodo zase našli nekaj le ljubitelji snega, temveč se bodo svoji muzi lahko polno posvetili tudi ljubitelji kulture. Na smučišču Serre Chevalier v prihodnje ne boste le smučali ali opazovali alpsko pokrajino. Deskarji in smučarji se bodo seznanili tudi s kulturo in zgodovino gora tamkajšnjih krajev. Izreki slavnih pisateljev so nalepljeni na hrbtni strani sedežnic, v gondolah pripovedujejo lokalno obarvane anekdote, potniki morajo rešiti kviz itd. Ta oblika umetnosti je vključena v ceno celodnevne karte, ne da bi si bilo treba sploh

Konferenca/kongres: **15. internationale Konferenz zu Stadtplanung, Regionalentwicklung und Informationsgesellschaft.** 18.5.2010 – 20.5.2010. Wien/A.

Organizira: Verein CORP.

Informacije:

www.corp.at/corp_e/images/stories/corp/201001_corp2010_folder.pdf.

odpeti smuči, se pa čudovito prilega svetu, v katerem prav vsakomur primanjkuje "časa", da bi lahko počel vse mogoče. Na smučišču Serre Chevalier tako velja geslo: ne le umetni sneg, temveč umetnost na snegu. Vir:

<http://www.ledauphine.com/serre-chevalier-br> (fr)